

Pedagogisch beleidsplan van Tineke Spoelstra

Eksterstrjitte 25

9271 CX De Westereen

Juni 2023

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Voorwoord	1
2. Berne/opfang It Boefke	2
3. Visie	3
4. De opvoedingsdoelen	4
4.1 Waarborgen van emotionele veiligheid.	4
4.2 Ontwikkeling van persoonlijke competentie.	5
4.3 Ontwikkeling van sociale competentie.	8
4.4 Overdracht van waarden en normen.	8
5. De werkwijze	10
5.1 Groepssamenstelling	10
5.2 Dagindeling	11
5.3 Openingstijden	12
5.4 Voeding	12
5.5 Slapen	12
5.6 Ziekte	12
5.7 Activiteiten buiten Berne-opfang It Boefke.	12
6. Contact met ouders	13
6.1 Intake en plaatsing	13
6.2 Wenperiode	13
6.3 Contactmomenten	14
6.4 Evaluaties	14
6.5 Oudercommissie	14
7. Kwaliteit en organisatie	15
7.1 Leiding en personeel	15
7.2 Vervanging, ondersteuning, stagiaires	15

7.3 Meldcode	16
7.4 Signalering van bijzonderheden in de ontwikkeling.	16
7.5 Voorschoolse Educatie	17
7.6 Tweetalige kinderopvang	19
7.7 Verzekeringen	19
7.8 Tarieven	19

Mijn naam is Tineke Spoelstra. Ik woon samen met mijn man en drie kinderen in Kollumerzwaag. Ik heb tien jaar werkervaring als peuterleidster op een peuterspeelzaal. Daarnaast heb ik gewerkt als tutor van een groep peuters die extra ondersteuning in hun ontwikkeling konden gebruiken.

Het werken met kinderen is mijn absolute passie, het starten van een eigen dagverblijf een langgekoesterde droom. Na de nodige ervaring ergens anders te hebben opgedaan en mijzelf goed te hebben verdiept in wat ik precies zou willen. In april 2015 ben ik Berne-opfang It Boefke gestart.

Berne-opfang It Boefke bevindt zich in een voormalig politiebureau. Het is een kinderdagverblijf met BSO dat zodanig is ingericht, dat het een huiselijke en gezellige sfeer heeft. Er zijn meerdere hoekjes gecreëerd waarin de kinderen afzonderlijk van elkaar kunnen spelen of juist samen. De hele ruimte straalt warmte en rust uit. De ruimtes binnen het kinderdagverblijf zijn erg groot, daardoor hebben de kinderen ook letterlijk alle ruimte om te spelen, te rusten en te eten. Naast huiselijkheid staan beweging en natuur voorop.

In de buitenruimte van Berne-opfang It Boefke bevindt zich een grote speel- en ontdektuin, die aangelegd is met natuurlijke, houten elementen. We hebben houten stapstenen gemaakt, waar de kinderen heerlijk overheen kunnen springen en er staat een houten speelhuisje. Verder is er een watertafel, een zandbak en een afgebakende ruimte om met karren te kunnen rondrijden. Tot slot is er in de tuin van Berne-opfang It Boefke een moestuin, waar we samen naar hartenlust kunnen tuinieren!

Berne-opfang It Boefke biedt kleinschalige kinderopvang in De Westereen. Berne-opfang It Boefke werkt met vaste gezichten op de groep. Elk kind heeft zijn of haar eigen mentor.

Berne-opfang It Boefke is een kleinschalig kinderdagverblijf voor kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar. Er zijn 2 groepen; een KDV-groep van 0-4 jaar en BSO-groep voor kinderen van 4-12 jaar.

. Visie

Berne-opfang It Boefke is gericht op het individuele kind. Ieder kind is uniek, heeft zijn eigen behoeften en ontwikkelt zich in een eigen tempo. Om dit zo optimaal mogelijk te laten gebeuren is de basis dat het kind veiligheid en warmte ervaart. Van hieruit kan het nieuwe ervaringen opdoen en verder groeien in zijn of haar zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Vooral buiten in de natuur liggen kansen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Door buiten te zijn, doen kinderen meer zintuiglijke prikkels en op intensere wijze ervaringen op. Binnen spelen de kinderen met een gevarieerd en uitdagend aanbod van speelgoed van natuurlijke materialen (hout). Op deze manier probeer ik binnen en buiten met elkaar te verbinden. Zo wil ik kinderen in Berne-opfang It Boefke zowel binnen als buiten laten ontdekken en leren.

De doelstelling van Berne-opfang It Boefke is: het bieden van professionele opvang aan kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar, waarbij het individuele kind centraal staat. Dit doen wij in een veilige, warme en huiselijke omgeving. Kwaliteit van zorg en begeleiding staan hierbij centraal.

Om goede kwalitatief hoogwaardige opvang te kunnen waarborgen is een duidelijk pedagogisch beleid van belang. Ik vind het belangrijk om naar ouders en anderen duidelijk te maken wat mijn manier van werken met kinderen is. Ik hoop dan ook dat het pedagogisch beleid en mijn visie op kinderopvang ertoe bijdraagt dat ouders hun kinderen met een gerust hart aan mij toevertrouwen.

4. De opvoedingsdoelen

Binnen Berne-opfang It Boefke wordt er gewerkt volgens de vier opvoedingsdoelen van professor M. Riksen-Walraven. Deze doelen worden door de overheid gehanteerd om te komen tot verantwoorde kinderopvang. Het gaat om de doelen: het waarborgen van emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties, het ontwikkelen van sociale competenties en de overdracht van normen en waarden. In de volgende paragrafen worden de vier opvoedingsdoelen nader toegelicht. Berne-opfang It Boefke houdt zich aan de regels van de Wet kinderopvang (IKK).

Hieronder zal ik verder beschrijven hoe deze opvoedingsdoelen toegepast worden in Berne-opfang It Boefke.

4.1 Waarborgen van emotionele veiligheid

Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier en tempo, mits het zich veilig voelt in zijn omgeving. Ik vind het belangrijk dat hierop wordt ingespeeld, zodat er een vertrouwensband met het kind kan ontstaan. Zo krijgt het kind de kans zich te gaan ontdekken en op onderzoek uit te gaan.

In Berne-opfang It Boefke ben ik als leidster het vaste gezicht samen met nog zes andere dames. Ik ben er altijd en dat biedt vertrouwen, veiligheid en houvast voor de kinderen. Ouders en kinderen kunnen hierdoor een band met mij opbouwen. Zo ken ik de wensen en behoeftes en weet ik hoe ik het beste kan reageren en/of omgaan met ieder kind. Als een kind bijvoorbeeld aan het begin van de dag altijd weer even moet wennen, ben ik daarvan op de hoogte en kan ik het even bij me op schoot nemen om het gerust te stellen. Daarna kan het kind lekker gaan spelen met de andere kinderen. Het is belangrijk om in het contact met de kinderen signalen van welbevinden op te pikken, goed te luisteren en op passende wijze te reageren. Dit zal de vertrouwensband versterken en het kind het zo belangrijke veilige gevoel geven.

We werken in Berne-opfang It Boefke met een vast dagritme. Door te weten wat er komt, bieden we kinderen rust en zorgen we voor een veilig gevoel en voorspelbaarheid. Ter ondersteuning gebruiken we dagritmekaarten van het Friestalige project Sânglêsrige. De kinderen zien steeds op elke kaart wat er al gebeurd is en welke activiteiten nog zullen volgen. Hierbij worden vaste rituelen gebruikt, zoals samen het liedje "smakelijk eten" zingen voordat we gaan eten. Naast Sânglêsrige gebruiken het programma Uk en Puk

Uk & Puk stimuleert de brede ontwikkeling van 0- tot 4-jarigen door actief spel. Het is een totaalprogramma voor baby's, dreumesen en peuters en zeer geschikt voor het werken op kinderdagverblijven. De pop Puk is het speelkameraadje van de kinderen.

Voor kinderen zijn vaste rituelen gedurende de hele dag heel belangrijk. Hierdoor weten ze wat er gaat komen. De herkenbare en vertrouwde volgorde biedt hun houvast, wat zorgt voor een veilig gevoel. Zo verloopt het halen en brengen in Berne-opfang It Boefke volgens een vast patroon: de kinderen worden begroet met: "Wat fijn dat je er bent" en "Wat heb je allemaal mee?". Na kort met de ouders gesproken te hebben, volgt er een duidelijk afscheidsmoment, wat ook elke keer weer op dezelfde wijze verloopt.

Voor de BSO-kinderen geldt dit ook. We begroeten hen met: "Wat heb je beleefd op school?", "Wat heb je op school gedaan?" Als de BSO-kinderen hun verhaal hebben

gedeeld, kunnen ze speelgoed en spelletjes uit de kast kiezen. Deze kast is alleen voor de BSO-kinderen in de leeftijd 4 tot 12 jaar. Zo hebben zij hun eigen hoekje met

4

verschillende materialen en ervaren ze hun eigen stukje op de dagopvang. Dit biedt kinderen rust en vertrouwen.

Berne-opvang It Boefke gebruikt een groepsapp, waarin staat wat we die dag hebben gedaan of wat er speelt. Zo kunnen ouders ook op de hoogte blijven van alle gebeurtenissen of bijzonderheden. In de groepsapp kun je als medewerker en ouder daarnaast ook de uren en (contact)gegevens zoals bijv. contracten en planningen, inkijken. Hierdoor sluiten de werelden van het kind in de opvang en thuis goed op elkaar aan.

Vanwege het kleinschalige karakter van opvang in Berne-opvang It Boefke, zijn er op vaste dagdelen vaak bekende leeftijdsgenootjes. Kinderen kennen elkaar hierdoor meestal heel goed. Dit biedt een sfeer van vertrouwen en veiligheid.

De ruimtes in Berne-opvang It Boefke zijn overzichtelijk en kindvriendelijk ingericht, zodat kinderen zich er veilig voelen. De indeling staat vast en zal niet snel gewijzigd worden. Deze voorspelbaarheid biedt rust. Wanneer een kind weet waar alles ligt, zal het vertrouwen krijgen, zich veilig voelen en op onderzoek uit durven gaan.

Voordat het kind bij Berne-opvang It Boefke komt, ga ik op huisbezoek. Hierdoor kan ik het gezin leren kennen en zij mij. Wensen, gewoontes en bijzondere behoeftes kunnen dan uitgewisseld worden. Ook de mogelijkheden voor een passende wenperiode komen dan aan bod: een goed begin biedt de kans meteen een goede band met elkaar op te bouwen, wat ten goede komt aan de emotionele veiligheid van een kind.

4.2 Ontwikkeling van persoonlijke competentie

Persoonlijke competentie gaat over persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Het is belangrijk te kijken naar wat elk kind nodig heeft en daarop in te spelen. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn of haar tempo. Als vaste leidster ken ik ieder kind goed en weet ik wat het nodig heeft. Ik kan materiaal aanbieden dat net een beetje moeilijker is, dan waar het kind al zelfstandig mee speelt, waardoor het op zijn eigen niveau uitgedaagd en op passende wijze gestimuleerd wordt. Zo geef ik bijvoorbeeld regelmatig een puzzel die meer stukjes heeft dan de laatste puzzels die het kind gemaakt heeft. De eerste keer doen we het dan samen, daarna lukt het misschien al zelfstandig.

De ruimte in Berne-opvang It Boefke is veilig en speels ingericht, zodanig dat de kinderen volop de mogelijkheid hebben om te ontdekken. Ook heeft Berne-opvang It Boefke sinds januari 2016 een babygroep. Baby's houden van rust, reinheid en regelmaat, terwijl een peuter houdt van vrijspelen. Voor een peuter is nog moeilijk om rekening met andere kinderen te houden, daarom is dit een mooie oplossing. Heel vaak kunnen we de groepen samenvoegen, maar soms is het ook fijn dat je je met de baby's even terug kunt trekken

6

naar een plek waar het wat rustiger is. Met twee leidsters op de groep is dit prima te realiseren.

De opvang biedt geschikt spel- en speelmateriaal voor de leeftijdsgroep van 0 tot 12 jaar. Dit materiaal stimuleert verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals lichamelijke ontwikkeling, verstandelijke en taalontwikkeling en sociale ontwikkeling. Het bevat o.a.

5

een map waarin je activiteiten, rituelen, liedjes, en leesboeken kunt vinden passend bij het betreffende thema.

Babygroep

Voor baby's heeft Berne-opvang It Boefke een speciaal ruimte gevormd, waar ze met verschillend speelgoed kunnen spelen; speelgoed dat de zintuigen prikkelt, waar ze in kunnen knijpen, naar kunnen kijken en waar ze geluidjes uit kunnen horen. In de ruimte staat ook een box met speelgoed voor de baby's, verder zijn er twee wipstoelen.

Dreumes en peutergroep

Voor de dreumes en peutergroep zijn er vaste hoeken, zoals een poppenhoek, bouwhoek, beweeghoek en creatieve hoek; in de poppenhoek zijn poppen, een bedje, kinderwagen en er is een keukentje. Hier kunnen de kinderen rollenspellen doen, zoals "vadertje en moedertje". In de bouwhoek kunnen kinderen met Duplo en blokken bouwen, dit

BSO-groep

De BSO-groep heeft ook een eigen ruimte waar ze optimaal kunnen spelen en relaxen. Voor elke leeftijd is er speelgoed aanwezig. Regelmatig worden er activiteiten georganiseerd zoals koken, knutselen en wandelingen/ speurtochten door het dorp gedaan.

Springlap

In Berne-opvang It Boefke vinden we bewegen ook heel belangrijk.

Berne-opvang It Boefke beschikt over Springlap.

De Springlab Beweegvloer is speciaal ontwikkeld voor het jonge kind in samenwerking met wetenschappers, pedagogisch experts en kinderen zelf.

De beweegvloer combineert bewegen, spelen, ontdekken, sociale interactie en leren in een compleet nieuwe leerervaring voor jonge kinderen. Alle kinderen vinden het geweldig en gaan iedere dag weer vol enthousiasme aan de slag op de beweegvloer!

Buitenruimte

Stapstenen in de tuin zich ervoor om overheen te lopen en te springen. Tenslotte is er een creatieve hoek. Omdat de creatieve ontwikkeling vaak wordt vergeten, neemt deze een belangrijke plaats in bij Berne-opvang It Boefke. Dit hoeft niet altijd in knutselvorm of met een specifiek doel te worden opgezet, maar het is juist de creatieve ontwikkeling van het kind zélf die Berne-opvang It Boefke wil stimuleren. Aan de grote tafel kunnen de kinderen onder andere kleuren, verven en kleien. Klein materiaal en scharen, lijm en prikpenen staan hoog, kinderen moeten hier eerst om vragen, dit is vanwege de veiligheid. Kinderen kunnen door het knutselen hun fantasie kwijt en ontwikkelen de fijne motoriek. De werkjes en creaties van de kinderen krijgen een mooi plekje in de opvang, zodat iedereen ze kan zien.

In de buitenruimte zijn een zandbak en watertafel te vinden, zand en water prikkelen de fantasie en fijne motoriek.

Voor de taal- en denkontwikkeling worden in Berne-opfang It Boefke de methodes Sânglêsrige en Uk en Puk gebruikt. Er worden hierbij verschillende thema's aangeboden, zoals de seizoenen. We zingen dan liedjes en lezen boekjes van dit betreffende thema. Verder praten we tijdens de tafelmomenten veel over persoonlijke gebeurtenissen van de kinderen. De jongste kinderen die net kunnen zitten, zitten dan in de stoelverkleiner en beleven dit ook mee. Daarnaast leren kinderen door middel van imitatiegedrag van zowel mij (als volwassene op de groep) als van leeftijdsgenoten.

Het meeste speelmateriaal in de opvang ligt in lage kasten, zodat de kinderen er zelf bij kunnen. Zo leren ze zelf te kiezen en te pakken; dit vergroot hun zelfstandigheid. Speelmateriaal voor grotere kinderen, met kleinere onderdelen, staat voor de veiligheid hoger opgesteld.

In Berne-opfang It Boefke zijn op de verschillende dagdelen vaak bekende leeftijdsgenootjes aanwezig. Juist omdat de kinderen elkaar goed kennen, weten ze van elkaar wat ze kunnen en leuk vinden. Hierdoor gaan ze in hun spel vaak door waar ze de vorige keer gebleven waren, waardoor het niveau van het spel omhooggaat. Zo hebben ze misschien de ene dag met Duplo gespeeld en een mooi huis gemaakt, om vervolgens de dag daarna verder te kunnen gaan door het uit te breiden met mensen, tuin, etc. Ze hoeven niet meer af te tasten wat de ander leuk vindt, maar weten dit al van elkaar en spelen verder.

Naast het feit dat kinderen van elkaar leren in spel, ondersteunen ze elkaar ook in zelfstandigheid. De oudere kinderen geven jongere kinderen het voorbeeld in bijvoorbeeld het zelfstandig aantrekken van de jas, het zelf eten of het zindelijk worden. Wanneer een ouder kind naar de WC gaat, kijken de jongere kinderen mee en willen dit misschien ook al wel eens proberen.

4.3 Ontwikkeling van sociale competentie

Dit begrip omvat sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Een kind in een groep kan ervaren hoe het is om samen met andere kinderen te spelen en elkaar te helpen. Het leert rekening met de ander te houden en ontdekt, dat 'samen dingen doen' leuk is.

Als vaste leidster van Berne-opfang It Boefke zorg ik ervoor dat de kinderen leren samen te spelen in kleine groepjes, zoals in de bouw- en poppenhoek. Door hen in hun spel te ondersteunen, ondervinden de kinderen hoe fijn het is om samen te spelen en hierbij ook rekening met elkaar te houden. Deze ondersteuning uit zich door de kinderen te leren aardig tegen elkaar te doen (bijvoorbeeld door te vragen, ook met een bepaald stuk speelgoed te mogen spelen in plaats van het af te pakken), te delen (bijvoorbeeld om de beurt) en samen te ontdekken (iedereen mag meedoen). Kinderen hebben hierbij steeds grenzen nodig voor wat wel of niet mag en ze weten dan, dat ze zich hierbinnen vrij kunnen bewegen. Zo zijn 'elkaar geen pijn doen' en 'niet tegen elkaar schreeuwen' voorbeelden van afspraken waar we ons allemaal aan houden. Ik geef de kinderen de mogelijkheid, om binnen de gemaakte afspraken zelf oplossingen te vinden en keuzes te maken in hun contact met anderen. Wanneer dit tot conflictjes leidt, probeer ik het de kinderen eerst zelf te laten oplossen. Mocht dit niet lukken, dan zal ik hen hierbij helpen. We kijken dan samen wat ieder graag zou willen en bedenken dan met elkaar een goede oplossing. Zo kan het zijn dat ieder kind graag met dezelfde auto wil spelen, een andere auto erbij pakken die erop lijkt, kan dan een oplossing zijn. Daarna kunnen kinderen verder in hun spel.

Door op de juiste wijze met elkaar om te leren gaan, voelt ieder kind zich gerespecteerd. Als vaste leidster zorg ik ervoor steeds het goede voorbeeld te geven in het contact naar elkaar toe en geef ik de kinderen complimentjes voor hun positieve gedrag door dit steeds weer te benoemen.

Naast de mogelijkheden om in kleine groepjes te spelen, zorg ik ook voor groepsactiviteiten. De ruimte biedt hier voldoende mogelijkheden voor. Zo gaan we gezamenlijk aan tafel eten en drinken. We proberen deze momenten zoveel mogelijk met de hele groep te beleven, dus de allerjongste kinderen zitten in de stoelverkleiner aan tafel en soms eet een baby een fruithapje mee op schoot. Ik probeer tijdens deze momenten de kinderen bij elkaar te betrekken door gesprekjes te voeren en dit ook te stimuleren tussen de kinderen onderling. Dit geldt ook voor de BSO-kinderen; wanneer zij uit school komen, zorgen we ervoor dat zij deel uitmaken van de groep. Ook zij kunnen dan vertellen, bijvoorbeeld wat ze op school beleefd hebben.

Verder biedt de binnenruimte mogelijkheid tot gezamenlijk 'gymmen/bewegen' en de buitenruimte tot samen buitenspelen. In de tuin bevindt zich een moestuin, waar we met elkaar kunnen tuinieren en ons kunnen verwonderen over de kleine beestjes die er zijn en de plantjes die er groeien! Daarnaast gaan we geregeld wandelen met de hele groep of maken we een uitstapje naar de bakker in de buurt. Hierbij hebben we vaste afspraken en rituelen, die we als groep allemaal kennen. Zo ontstaat het gevoel: "Wij horen bij elkaar en doen dit altijd zo."

4.4 Overdracht van normen en waarden

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de 'cultuur', eigen te maken van de samenleving waarin zij leven. Op die manier kunnen ze hier later in de maatschappij op een juiste wijze mee omgaan. Berne-opfang It Boefke biedt een

brede samenleving dan het gezin. Kinderen komen zo in aanraking met verschillende uitingen van de cultuur die bij onze samenleving hoort.

In Berne-opfang It Boefke zijn normen en waarden heel belangrijk. Het wil zeggen hoe we hier met elkaar omgaan. Als vaste leidster van Berne-opfang It Boefke leer ik de kinderen dat er regels en rituelen zijn: wat hoort wel en wat hoort niet.

Er gelden een paar belangrijke afspraken, die we met elkaar gemaakt hebben. Het is bewezen dat het beter werkt als je samen met de kinderen regels opstelt. Voor mijn gevoel versterkt het ook de band die we met elkaar ontwikkelen. Een paar belangrijke regels zijn: *geen speelgoed afpakken* en *elkaar geen pijn doen*. Deze vaste 'huisregels' passen we consequent en eenduidig toe. We leggen, als leiding, de regels telkens weer uit en maken duidelijk wat we verwachten van het kind. Verder mag elk kind zijn wie hij of zij wil zijn. Kinderen mogen hun grenzen aangeven. Wanneer een kind ergens echt niet aan mee wil doen, dan hoeft dat ook niet.

Als vaste leidster geef ik hierbij zelf het goede voorbeeld. Daarnaast zal ik, wanneer een kind moeite heeft zich te houden aan de regels, eerst vertellen wat het gewenste gedrag van het kind hoort te zijn. Als het kind dit daarna opvolgt, zal ik een beloning in de vorm van een compliment geven, door te benoemen dat het nu heel goed gegaan is en dat ik dat heel fijn vind. Naast het belonen zal ik het gedrag van de kinderen, wanneer ze echt niet luisteren, corrigeren. In Berne-opfang It Boefke krijgt een kind in dat geval eerst twee waarschuwingen. Bij de derde keer volgt een time out. Het kind wordt dan op een stoeltje gezet en moet daar even blijven zitten. Na een paar minuten vraag ik het kind waarom het op het stoeltje moest zitten en vertel ik wat het gewenste gedrag van het kind hoort te zijn. Meestal wordt dit aangenomen door het kind. Mocht dit niet het geval zijn, dan herhaal ik wat ik van het kind verwacht en zal ik aangeven dat het nog even moeten blijven zitten totdat hij/zij weer kan luisteren.

Als leidster zorg ik ervoor dat ook de baby's betrokken worden bij het spel en het contact met de andere (oudere) kinderen. Door samen met de baby te kijken naar het spel, te benoemen wat er gebeurt en oogcontact te maken, horen ze er ook echt bij. Tijdens verschoonmomenten zorg ik voor oogcontact, ik benoem alle handelingen en vertel wat ik ga doen. Oudere peuters en BSO-kinderen worden betrokken bij deze momenten als ze dit leuk vinden. Zij mogen me helpen en ik zorg er door de handelingen te verwoorden voor dat de kinderen ook echt in contact komen met elkaar.

In Berne-opfang It Boefke vieren we ook feesten met bijbehorende rituelen. We leven in een multiculturele samenleving, waarin allerlei verschillende feesten en rituelen plaatsvinden. Berne-opfang It Boefke wil hier op gepaste wijze op inspelen. Mochten er kinderen zijn met een andere culturele achtergrond, dan moeten deze feesten ook gevierd worden. Mits dat binnen Berne-opfang It Boefke mogelijk is.

Voor het tijdsbesef wordt er aandacht besteed aan de seizoenen als thema. Daarnaast worden feesten als Sinterklaas, Kerst, Pasen, Vader- en Moederdag en de eigen verjaardagen in ieder geval gevierd in Berne-opfang It Boefke.

De genoemde feesten worden volgens bekende rituelen gevierd. Bij een verjaardag van een kind komt de ouder langs om samen met ons de verjaardag te vieren: er wordt gezongen en op muziekinstrumenten gespeeld. Tevens wordt de taart met (nep)kaarsjes uitgeblazen en het kind mag de traktatie aan alle kinderen uitdelen.

5. De werkwijze

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke manier Berne-opfang It Boefke te werk gaat.

5.1 Groepssamenstelling

We gebruiken twee groepsruimtes: eentje voor een KDV-combinatie groep van maximaal zestien kinderen en eentje voor de BSO-groep van maximaal zestien kinderen. Dit zijn de 2 stamgroepen bij Berne opfang It Boefke. De samenstelling van de groepen wisselt soms; de leeftijden en het aantal kinderen per dagdeel variëren. Als het totale aantal kinderen zestien of minder is, kunnen basisgroepen worden samengevoegd tot één combinatiegroep, waarbij de vaste leidsters de opvang zullen leiden. Afhankelijk van de grootte van de groepen kunnen we hiervan afwijken. De groepsruimten liggen vlakbij elkaar. We werken met vaste leidsters, waardoor het overzichtelijk is voor de kinderen en de ouders. Vanwege bovengenoemde wisseling in de samenstelling van de groepen zullen we steeds handelen volgens de wettelijke richtlijnen over de leidster-kind ratio.

De stamgroepen zitten op bepaalde momenten in een gezamenlijke ruimte, bijvoorbeeld tijdens de vso (voorschoolse opvang) en vrije speelmomenten. Het welzijn van de kinderen vindt Berne-opfang It Boefke heel belangrijk en daarnaast is het fijn om samen te zijn net als in een gezin. We stellen ouders bij de kennismaking met de opvang hiervan op de hoogte en zij stemmen hier expliciet mee in. Voor beide groepen zijn afzonderlijke leidsters verantwoordelijk. De kinderen weten welke leidster voor welke groep verantwoordelijk is. Een kind hoort met vragen dan ook eerst naar de verantwoordelijke leidster van de groep te gaan. De groepen ondernemen, waar mogelijk, wel activiteiten in de gezamenlijke ruimte (opendeurenbeleid).

Met behulp van KindPlanner en 1ratio.nl bekijken we steeds of het aantal kinderen met bijhorende leeftijden door één of meer leidsters opgevangen kan worden. Er wordt hierbij voldaan aan het "vaste gezichtencriterium" voor kinderen tot 1 jaar, door er altijd voor te zorgen dat één van de vaste leidsters van het kind aanwezig is.

Drie-uurregeling

Tijdens de vastgestelde uren wijken we mogelijk af van de leidster-kind ratio. We zorgen ervoor dat er nooit minder dan de helft van het aantal benodigde leidsters op de groep aanwezig is en dat er tenminste één andere volwassene ondersteuning biedt door aanwezig te zijn op de locatie. Dit kan een vaste vrijwilliger en leidster zijn.

Opendeurenbeleid

Het opendeurenbeleid in Berne-opfang It Boefke werkt zo: nadat we ieder kind aan het begin van de opvang in de eigen stamgroep hebben ontvangen, kan hij of zij zelf kiezen naar welke ruimte hij of zij gaat. Want, hoe leuk kan het zijn om met je broertje/zusje in contact te blijven op de opvang! Berne-opfang It Boefke zorgt er in deze situaties voor dat de leidster-kind ratio klopt op locatieniveau en dat we deze terug kunnen voeren naar de geldende leidster-kind ratio voor elke afzonderlijke groep.

Extra dagdelen afnemen

Bovengenoemde werkwijze geldt ook voor verzoeken van ouders voor het afnemen van extra dagdelen buiten het afgesloten contract. We bekijken of er mogelijkheden zijn en raadplegen daarbij de leidster-kind ratio (PKR). Doordat we werken met vaste gezichten op de groep, zal bij de afname van extra opvang altijd een voor het kind vertrouwde leidster aanwezig zijn. Voor kinderen tot 1 jaar hanteren we het vaste gezichten criterium.

5.2 Dagindeling

6.30 tot 8.30 uur	Vrij spelen
8.00 uur	De vso-/BSO-kinderen naar school brengen.
8.30 tot 9.00 uur	Voorlezen
9.00 tot 9.30 uur	Een beweegactiviteit of creatieve activiteit.
9.30 uur	Fruit eten, verzorgd door Berne-opfang It Boefke.
10.00 tot 11.00 uur	Buiten spelen
11.00 tot 11.25 uur	Vrij spelen, opruimen
11.30 uur	Tafeldekken
11.45 uur	Lekker eten verzorgd door Berne-opfang It Boefke.
12.30 uur	De kleine kinderen naar bed brengen.
12.30 uur	De andere kinderen mogen tv kijken.
13.00 uur	Een knutselactiviteit ondernemen of buiten spelen.
13.40 tot 14.10 uur	De BSO-kinderen van school halen.
14.30 tot 15.00 uur	Thee of ranja met fruit, koekje, chips of nootjes.
15.45 tot 16.30 uur	Vrij spelen of wandelen/creatieve activiteit voor BSO.
16.30 tot 17.00 uur	Spelletjes
18.00 uur	Gesloten

We gebruiken het dagritme flexibel. Als kinderen bijvoorbeeld leuk en ontspannen bezig zijn, Geven we hun hiervoor extra tijd. We benoemen de overgangen tussen de verschillende momenten. Hierdoor krijgt iedere activiteit voor de kinderen een duidelijke start en een duidelijk einde, en weten ze waar ze aan toe zijn. De dagritmekaarten helpen hierbij.

We laten de dagindeling duidelijk aan de kinderen zien aan de hand van dagritmekaarten, en volgen deze ook op. Zo is het voor de kinderen steeds overzichtelijk wat we gaan doen. De dagindeling van Berne-opfang It Boefke ziet er zo uit:

Zelfstandigheidscontract

We overleggen met de ouders van BSO-kinderen wat hun kind zelfstandig kan en mag, bijvoorbeeld alleen van school komen, met vriendjes spelen of alleen naar huis gaan. Deze afspraken leggen we vast in een zelfstandigheidscontract en passen we aan als een kind aan meer zelfstandigheid toe is.

5.3 Openingstijden

Berne-opfang It Boefke is op maandag tot en met donderdag open van 6.30 tot 18.00 uur en op vrijdag van 6.30 tot 17.00 uur.

5.4 Voeding

In Berne-opfang It Boefke eten we vers fruit en brood samen aan tafel; dit vinden we heel belangrijk. De kinderen kunnen zelf kiezen wat ze die dag willen en kunnen eten. Vanaf de leeftijd van 1½ jaar zorgt Berne-opfang It Boefke voor het eten; flesvoeding en luiers geven de ouders zelf mee. Voeding is een belangrijk deel van de zorg voor onze kinderen. Daarom hebben we ons voedingsbeleid weer eens goed onder de loep genomen en een enkele aanpassingen gemaakt. Hierbij hebben we adviezen en hulpmiddelen van het Voedingscentrum gebruikt.

In het beleid vind je onder andere deze nieuwe punten:

- We geven geen (smeer)leverworst op brood. Daarin zit veel vitamine A. Als jonge kinderen daar bijna elke dag veel van binnenkrijgen, kunnen ze bijvoorbeeld last krijgen van hoofdpijn, misselijkheid of vermoeidheid. In plaats daarvan geven we minder vette en minder zoute vleeswaren zoals kipfilet, ham, boterhamworst en kalkoenfilet.
- We geven geen gewone kaas en smeerkaas meer. Zuivelspread of kaas 30+. De nieren van jonge kinderen kunnen nog niet veel zout aan.
- We hebben voornamelijk producten uit de Schijf van Vijf op het menu. Alleen voor op brood bieden we een paar producten buiten de Schijf van Vijf aan (zogenoemde dagkeuzes), zoals (Halva)jam, vruchtenhagel, appelstroop en bepaalde vleeswaren.
- We helpen de kinderen een gezond gewicht te behouden door ze water (eventueel met een schijfje sinaasappel of citroen) en (lauwe) lichte thee zonder suiker te geven. We laten kinderen geen diksap en aanmaaklimonade drinken. Deze drankjes bevatten erg veel suiker en dus calorieën. Dat kan leiden tot overgewicht en tandbederf.
- We vragen aan ouders om traktaties klein en niet te calorierijk te maken. Nieteteerbare traktaties zijn een leuk alternatief.
- We houden ons aan vaste eetmomenten, waarbij we rustig en samen aan tafel eten. We begeleiden ze bij de maaltijd en we vervullen een voorbeeldfunctie. Wij bepalen het aanbod en wanneer het kind eet, het kind bepaalt uit het gezonde voedingsaanbod wat het eet en hoeveel het daarvan eet. Wij dringen geen eten op.

5.5 Slapen

In Berne-opvang It Boefke is een vaste slaapkamer waar zes kinderen kunnen slapen. Ieder kind heeft zijn eigen bedje en slaapspullen, maar ook zijn eigen slaapritme. Ik pas mij hierbij aan de kinderen aan: het ene kind slaapt kort en het ander kind slaapt langer. Ik vind het belangrijk dat elk kind krijgt wat het nodig heeft: wanneer een kind behoefte heeft om te slapen dan is dit mogelijk. Als ouders dat fijn vinden, houden we bij hun baby hetzelfde slaapritme aan als thuis. Bij het halen en brengen bespreken we dit met de ouder.

Oudere kinderen gaan mee in het ritme en kunnen tijdens het slapen van de jongste kinderen andere activiteiten ondernemen. Ook heeft Berne-opvang It Boefke buitenbedden.

5.6 Ziekte

In Berne-opvang It Boefke volgen we het protocol dat we de ouder, als een kind hoger dan 38,5 °C koorts heeft, vragen het zieke kind op te halen, zodat het in zijn of haar veilige omgeving beter kan worden en andere kinderen niet kan besmetten. Wij hanteren ook de **24 uur** klachtenvrij regel. Het kind **moet 24 uren** klachtenvrij zijn voor het weer welkom is op de opvang.

Mocht het kind thuis al ziek zijn, dan verwachten we van de ouders dat ze hem of haar thuis houden. Berne-opvang It Boefke heeft in de protocollenmap een overzicht van alle ziektes die voorkomen bij kinderen van 0 tot 4 jaar. Mocht er een besmettelijke kinderziekte heersen, dan brengen we alle ouders op de hoogte. Voor het toedienen van medicijnen tijdens de opvang vullen we eerst samen met de ouders een medicatieverklaring in en ondertekenen we die.

Berne-opvang It Boefke wil graag dat ouders het vaccinatieprogramma volgen eventueel aangepast voor het kind. Zodat iedereen beschermd en veilig kan opgroeien.

5.7 Activiteiten buiten Berne-opfang It Boefke

In Berne-opfang It Boefke maken wij geregeld kleine uitstapjes, zoals naar de boerderij, naar de bakkerij op de hoek aan de Leeuwerikstraat, naar de groenteboer in het centrum of naar de hertenkamp om de hertjes brood te geven. Een vaste Vrijwilliger of een stagiaire helpt dan mee.

Jaarlijks organiseert Berne-opfang It Boefke een grotere activiteit, zoals een ouderavond, bezoek aan de bibliotheek of een "dagje uit". Voor dit laatstgenoemde uitstapje vragen we andere volwassenen, zoals ouders en de vaste vrijwilligster of stagiaires, om mee te helpen. We betrekken de oudercommissie bij het organiseren van deze momenten.

6. Contact met ouders

Berne-opfang It Boefke heeft als missie om op een persoonlijke manier om te gaan met de ouders en de kinderen. Het contact met elkaar vinden we heel belangrijk. Met persoonlijk contact en aandacht voor het kind bieden we een veilige leer- en ontdekplek.

6.1 Intake en plaatsing

Berne-opfang It Boefke staat voor een veilig gevoel bij het kind. Wanneer ouders de opvang bekeken hebben en geïnteresseerd zijn, ga ik als leidster op huisbezoek bij hen, zodat ik het gezin kan leren kennen en zij mij. We kunnen wensen, gewoontes en bijzondere behoeftes dan uitwisselen. We maken tijdens dit intakeproces ook concrete afspraken over de opvang en wenperiode van het kind. Bij de intake krijgen de ouders informatie over de website en KindPlanner, met daarin alle afspraken die gelden in Berne-opfang It Boefke. Ik wijs hen op het klachtenrecht en op de functie van de oudercommissie. Ik wijs hen ook op dit pedagogisch beleidsplan en op het inspectierapport; de actuele versie hiervan staat op onze website.

6.2 Wenperiode van het kind

Berne-opfang It Boefke hanteert voor het KDV een wenperiode, waarbij de ouders eerst een uurtje mogen 'meedoen', zodat ze kunnen ervaren hoe het gaat in Berne-opfang It Boefke. Daarna kan het kind bijvoorbeeld twee uurtjes alleen komen spelen, zodat het kind verder kan wennen. Elk kind heeft zijn eigen behoefte en Berne-opfang It Boefke vindt het belangrijk hieraan tegemoet te komen. Het wennen is dan ook een individueel proces en in overleg met de ouders zal tussentijds steeds weer bekeken worden in welk tempo en op welke manier het wenproces het beste verder kan verlopen voor hun kind. In Berne-opfang It Boefke vinden we het uiteraard ook voor BSO-kinderen belangrijk dat ze zich snel thuis voelen. Als een kind voor het eerst op de BSO komt, is er een dagdeel dat ze kunnen kennismaken met de opvang en de leidsters en kinderen die aanwezig zijn. De wemiddag duurt altijd twee uurtjes. In de groep wordt het kind door de vaste leidster geïntroduceerd en daarna stellen de kinderen zich voor. Het kind wordt (door de andere kinderen) wegwijs gemaakt in de opvang en het krijgt de tijd langzaam te wennen aan de leidster, de kinderen en de gewoontes en afspraken die in de opvang gelden. Afhankelijk van het verloop hiervan, worden de afspraken over het wennen Eventueel herzien: het is immers een individueel proces.

Als een kind doorstroomt vanuit de dagopvang naar de BSO, kent het kind alle kinderen en leidsters al en is de ruimte bekend; ze zitten immers in één groep.

6.3 Contactmomenten

Berne-opfang It Boefke vindt het contact met ouders heel erg belangrijk; het vormt de basis van ons handelen. In het belang van het kind is een goede communicatie Tussen ouders en verzorgers en mijzelf als vaste leidster een pré.

Berne-opfang It Boefke heeft contact met ouders tijdens het brengen en halen van hun kind: er wordt gevraagd naar het welzijn van het kind en er worden wederzijds vragen gesteld. Door middel van een app kunnen ouders lezen wat de kinderen die dag hebben gedaan, wat ze hebben gegeten en welke bijzonderheden er zijn. Dit doet Berne-opfang It Boefke tot de leeftijd van 12 jaar.

Daarnaast wordt er een collage gemaakt van knutselwerken, foto's en verhaaltjes. Alles wordt in een map bijgehouden, zolang het kind op Berne-opfang It Boefke blijft. Bij het afscheid wordt het meegegeven aan het kind en de ouders.

Elk kwartaal krijgen ouders en verzorgers een nieuwsbrief mee. Hierin wordt vermeld, wat de activiteiten van Berne-opfang It Boefke zijn geweest, wat er nog komen gaat en ander actueel nieuws. De website van Berne-opfang It Boefke is altijd up-to-date, met veel informatie. We mailen geregeld foto's van de kinderen aan de ouders en verzorgers. Verder kunnen ze een afspraak met ons maken als ze vragen, zorgen of mededelingen hebben.

Jaarlijks organiseert Berne-opfang It Boefke activiteiten, zoals een ouderavond of een uitstapje naar de boerderij.

6.4 Evaluaties

Na de eerste zes weken bespreken we met de ouders hoe de opvang is verlopen. Daarna volgt ieder jaar een oudergesprek, zodat we het welbevinden van het kind in de opvang kunnen bespreken. Is het kind jonger dan 4 jaar, dan gebruiken we hiervoor de observatiemethode 'Zo ben ik'.

Ook op andere momenten kan ik, bij eventuele zorgen, de kinderen observeren, om te weten hoe hun ontwikkeling verloopt. Ik maak hierbij gebruik van de methode 'Observatie en spelbegeleiding'. Hier heb ik certificaten voor behaald. Ik kan zo nodig extra ondersteuning bieden op de volgende ontwikkelingsgebieden:

1. Lichamelijke ontwikkeling (motoriek);
2. Sociaal- emotionele ontwikkeling;
3. Cognitieve ontwikkeling (rekenen, taal);
4. Creatieve ontwikkeling;
5. Ontwikkeling van identiteit en zelfvertrouwen;
6. Bewegen staat centraal (door middel van bewegingsmateriaal wil ik met de kinderen van 0-4 jaar elke dag extra bewegen).

Overdracht basisschool

Als het kind 4 jaar wordt, krijgt de ouder een overdrachtsformulier van de opvang mee voor de school. De gemeente heeft dit formulier samen met de scholen en kinderopvangopvang samengesteld. Met goedkeuring van de ouders wordt dit formulier overgedragen aan school.

Berne-opfang It Boefke heeft twee keer per jaar een warme overdracht over het kind met school. Dit gebeurt ook altijd in overleg met de ouders.

6.5 Oudercommissie

Berne-opfang It Boefke stelt een oudercommissie samen door ouders actief te benaderen met de vraag of ze willen meedenken in de oudercommissie. De oudercommissie moet uit minimaal twee (bij voorkeur drie) ouders bestaan. Deze commissie mag advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit van de opvang, zoals het pedagogisch beleid, algemeen beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid of de openingstijden. Ook heeft de oudercommissie een onafhankelijk e-mailadres gemaakt, zodat ouders neutraal advies of mededelingen kunnen delen met de oudercommissie.

De oudercommissie bestaat op dit moment uit vier personen: Jannie Kooistra en Marijke Feenstra en Yvonne Postma.

Voor vragen over de oudercommissie kunnen ouders contact opnemen met de leidsters van Berne-opfang It Boefke.

7. Kwaliteit en organisatie

7.1 Leiding en personeel

Als vaste leidster van Berne-opfang It Boefke heb ik, Tineke Spoelstra, een SPW 3opleiding met goed gevolg afgerond. Ook heb ik verschillende cursussen gedaan; zo bezit ik certificaten van 'Spelbegeleiding', 'Observeren van kinderen', 'Een jongen is geen meisje', 'De Piramidetraining' en van de 'Raaktraining', over kindermishandeling. Uiteraard beschik ik over een geldig kinder EHBO-diploma.

Ik heb meer dan tien jaar ervaring in het werken op een peuterspeelzaal. Daarnaast heb ik peuters gestimuleerd die extra ondersteuning nodig hadden in hun ontwikkeling. De vaste leidsters beschikken ook over een geldig SPW3/PW3,4- en EHBO-diploma. In 2020 is 'De taal f' behaald en hebben we een diploma 'Baby op de groep' gekregen. Door het jaarlijkse scholingsaanbod zullen alle leidsters ook alle andere cursussen gaan volgen; zo kunnen we de kinderen steeds gericht stimuleren in hun ontwikkeling.

Hieronder leest u wie de andere leidsters van Berne-Opfang It Boefke zijn:

- Selma de Haan is aanwezig op de dinsdagochtend, woensdag en donderdag.
- Gretha Hoekstra is aanwezig op de maandagen, dinsdagen en donderdagmiddag.
- Irma Bouma is aanwezig op maandagmiddag, dinsdagmiddag en woensdag ochtend.
- Sjoukje Dijkstra is aanwezig op de dinsdagmiddag, woensdagmiddag, donderdagmiddag en vrijdag.
- Tineke Spoelstra (ondernemer) is aanwezig op de maandagmiddag.
- Anna Koudenburg is aanwezig op de maandag, donderdag en vrijdag.
- Esmay van der Velde is aanwezig op dinsdagmiddag, woensdagmiddag en vrijdag.

7.2 Vervanging, ondersteuning, stagiaires

Berne-opfang It Boefke heeft een paar vaste vervangers die gebeld kunnen worden bij ziekte; zij hebben ervaring en de juiste diploma's.

In Berne-opfang It Boefke komt geregeld een vaste vrijwilliger, Yvonne Veurman. Zij heeft jarenlange ervaring met het werk op een peuterspeelzaal en ondersteunt ons tijdens werkzaamheden, zoals samen eten, creatieve activiteiten met de kinderen doen en uitstapjes maken naar de groenteboer, de bakker of de boerderij. Als vrijwilliger staat Zij nooit alleen op de groep.

Tot slot zijn er met regelmaat stagiaires in Berne-opfang It Boefke. De opvang is een erkend stagebedrijf, aangesloten bij SBB. Als praktijkopleider leiden wij studenten van de opleiding Helpende Welzijn van de Friese Poort in Leeuwarden op in de praktijk. Dit houdt in dat we gedurende de stageperiode instructies en begeleiding geven op de werkvloer, het leerproces van de stagiaire bewaken en sturen, en begeleidings- of voortgangsgesprekken voeren met de stagiaire.

Dit alles vindt plaats op iedere maandag

En dinsdag; dan is de stagiaire vijf uren per dagdeel als ondersteuning aanwezig. Taken die de stagiaire mag uitvoeren zijn: ondersteunen bij het fruit eten en de broodmaaltijd, met

Grotere kinderen naar de wc gaan en peuters onder begeleiding van een pedagogisch medewerker verschonen. Verder wordt er verwacht dat de stagiaire ondersteunt bij het begeleiden van en meedoen aan activiteiten. Baby's worden uitsluitend door de pedagogische medewerker verzorgd. Zij geven de fles en verschonen de baby's. De stagiaire is altijd boventallig.

7.3 Meldcode

In Berne-opfang It Boefke is een meldcode voor kindermishandeling aanwezig, waarin een protocol is vastgelegd dat (aantoonbaar) gevolgd wordt in het geval van (een vermoeden van) kindermishandeling en/of seksueel misbruik. Dit vermoeden kan gaan over de thuissituatie van het kind of de opvangsituatie. Deze meldcode kunnen ouders bekijken op Berne-opfang It Boefke.

7.4 Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling

Ontwikkelingsgericht werken

In Berne-opfang It Boefke zorg ik voor een sfeer van warmte en veiligheid door als vaste en sensitieve verzorger aanwezig te zijn, goed te luisteren en adequaat te reageren op ieder kind. Vanuit deze veiligheid krijgt het kind de kans om te spelen, de wereld te ontdekken en zijn eigen grenzen te verleggen. Hierbij houd ik rekening met de eigenheid van ieder kind. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier, in zijn eigen tempo en met zijn eigen interesses. Ik draag zorg voor het aanbieden van mogelijkheden voor spel en voor voldoende aanbod van activiteiten en spelmateriaal, dat bij de leeftijd en interesse van elk kind aansluit. Het speelgoed in Berne-opfang It Boefke is uitnodigend voor de fantasie en stimuleert verschillende aspecten van de ontwikkeling, zoals de lichamelijke ontwikkeling (fijne en grove motoriek), de cognitieve ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Door de kinderen op alle gebieden voortdurend uit te dagen, gaan ze vooruit en wordt hun zelfvertrouwen en zelfstandigheid uiteindelijk groter. Ter ondersteuning gebruiken we de EES-methode; een stimuleringsprogramma dat hoort bij 'Zo ben ik'. Zo bieden we elke dag extra stimulering en begeleiding. Hieronder staan wat voorbeelden:

- **Uitdagen:** ik zet speelgoed iets van het kind af, zodat het zich daar naartoe moet bewegen om het te kunnen pakken.
- **Aansporen:** ik zeg tegen het kind: "Toe maar" of "probeer jij het maar".
- **Uitlokken:** ik lok het kind uit door het achterna te zitten of iets af te pakken en kijken hoe het kind daarop reageert.
- **Voordoën en nadoën:** ik zeg tegen het kind: "Doe mij maar na", "nou jij", "doe jij het maar", enzovoort.

Belangrijk bij het stimuleren is, dat ik dit aanbied met veel enthousiasme. Het kind moet zien dat ik blij word van wat het kind doet; ik beloon door te klappen en te lachen.

Met deze methode kunnen we achterstanden in de ontwikkeling zoveel mogelijk tegengaan.

Observeren en signaleren

Eén keer per jaar wordt op vaste momenten, een observatie uitgevoerd om een kind te volgen in zijn of haar ontwikkeling. Door deze werkwijze kunnen bijzonderheden tijdig gesignaleerd worden. Ieder kind zal geobserveerd worden door steeds dezelfde vaste leidster, de mentor van het kind. Al tijdens het intakegesprek wordt aan ouders vermeld, wie de mentor van hun kind zal zijn. Dit kan ik zelf zijn of een andere vaste leidster.

Deze mentor volgt de ontwikkeling van het kind, doet de observaties volgens het gekozen ontwikkelingsvolgsysteem en is altijd het eerste aanspreekpunt voor de ouders, En bij de BSO ook voor het kind.

Voor de observaties van de kinderen van 0 tot 4 jaar gebruiken we de observatiemethode 'Zo ben ik'. Deze observatie gebeurt schriftelijk; elk kind krijgt zijn eigen boekje. We observeren als er twee leidsters op de groep zijn; er is dan alle tijd voor zowel de observatie als de andere aanwezige kinderen. Uit een eenmalige observatie kan blijken dat een kind achterloopt op een ontwikkelingsgebied. Dit is een signaal om het kind extra in de gaten te houden. Omdat het kind jong is en de ontwikkeling nog kan variëren, ondernemen we in deze fase geen vervolgstappen.

Ik heb zelf een training gevolgd en ben ervaren in het op juiste wijze gebruiken en toepassen van beide bovengenoemde methoden en begeleid het personeel hierin. Door met elkaar te overleggen en observaties van kinderen te bespreken, kan ook het personeel goed met deze methoden werken en zo ook als mentor bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren. Wanneer er vragen zijn over de methoden zelf of over de ontwikkeling van een kind, kunnen we altijd de hulp van pedagoog Mara Bos van Team 050 invoeren.

Begeleiding, vervolgstappen

Mocht na een tweede observatie de achterstand nog steeds aan de orde zijn en is er sprake van een sterker, alarmerend signaal, dan volgen verdere stappen. De mentor zal de aard van deze achterstand in kaart brengen om het kind daarna op passende wijze ontwikkelingsgericht te kunnen begeleiden. Dit kan, afhankelijk van de aard van de problematiek, met behulp van de pedagogische hulpmiddelen die horen bij de observatiemethode die we gebruiken. Ook kunnen we in overleg met de pedagoog van Team 050 een passend begeleidingsplan opstellen. Om hier de juiste keuze in te kunnen maken, zal de pedagoog het kind observeren en mede met behulp van de ervaringen van de mentor, een advies/plan van aanpak opstellen. Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd; hiervoor gebruiken we het observatie-instrument. Op basis van deze conclusies stellen we het plan eventueel bij.

Als er externe zorgbegeleiding noodzakelijk is - doorverwijzing gebeurt altijd in overleg met de pedagoog van Team 050 - sluit de mentor zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt. Indien mogelijk zijn er contacten met de externe zorgverlener, zoals het consultatiebureau, de huisarts, fysiotherapeut, JGZ, logopedie en CJG.

Rol van de ouders

Tijdens het structureel volgen van de ontwikkeling van een kind worden de ouders steeds betrokken in het proces, er worden geen stappen ondernomen zonder medeweten en goedkeuring van de ouders. Ouders worden ook actief betrokken bij de aanpak van Eventuele achterstanden.

Dit geldt ook voor een juiste overdracht naar de basisschool/BSO. We streven altijd naar een doorgaande ontwikkelingslijn van het kind. In overleg met de ouders geven we een formulier mee of gaan we in gesprek met de basisschool. Vooral bij zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling vinden we een gesprek beter.

7.5 Voorschoolse Educatie

Voorschoolse Educatie is een stimuleringsmaatregel van de overheid om preventief en actief onderwijsachterstanden bij jonge kinderen van 0 tot 4 jaar te voorkomen. Kinderen die voor de actieve stimuleringsmaatregel in aanmerking komen, omdat zij een risico hebben op onderwijsachterstand, verwijst de GGD door.

Medio 2023/2024 hopen wij Voorschoolse Educatie aan te kunnen bieden met het programma Uk & Puk. Dit is een gecertificeerd programma voor kinderen van 0-4 jaar, met als doel om hen een brede start in het basisonderwijs te bieden om zo onderwijsachterstanden te voorkomen. De kinderen worden in hun ontwikkeling gestimuleerd door samen te spelen en te ontdekken en zo vaardigheden te oefenen op het gebied van spraak en taal, omgaan met gevoelens en omgaan met elkaar, bewegen en ervaren en ruimtelijk begrip. We vinden het belangrijk om zo álle jonge kinderen de kans te geven zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen en hen spelenderwijs een goede start te kunnen geven, samen met kinderen die niet direct een (risico op) onderwijsachterstand hebben.

Bij alle activiteiten die horen bij een 6-wekelijks thema gebruiken we de pop Puk. Puk is de hele dag in de speelruimten van ons opvang aanwezig en doet mee met de activiteiten. Deze horen bij thema's die dicht bij de belevingswereld van het kind staan. Puk speelt steeds een belangrijke rol in deze activiteiten; hij maakt iets mee dat de kinderen herkennen. Via Puk worden de kinderen betrokken bij een activiteit en uitgedaagd om mee te doen.

De activiteiten worden uitgevoerd in de verschillende speelruimten en de buitenruimte van Berne-opfang It Boefke. In de speelruimten zijn een aantal vaste hoeken: er is een poppenhoek, een bouwhoek, een beweeghoek en een creatieve hoek. Door de aanwezigheid van de verschillende speelhoeken zorgen we ervoor dat een kind de ruimte heeft om zelf te kiezen wat het wil en waar het mee wil spelen. Er is speelmateriaal aanwezig voor elke leeftijd en elk niveau, passend bij de verschillende ontwikkelingsfasen. In de creatieve hoek kunnen de kinderen samen knutselen. Buiten is er een zandbak, schommel, een waterbaan, een glijbaan, een moestuin, zijn er houten stapstenen en is er divers buitenspeelgoed.

7.6 Tweektalige kinderopvang

Als kinderdagverblijf in Fryslân hebben we bijna altijd te maken met een twee- of meertalige situatie. De kinderen spreken Fries of Nederlands en soms een streektaal of een buitenlandse taal. Een tweektalige situatie is heel leuk en leerzaam voor kinderen. Uit onderzoek over de hele wereld blijkt dat een tweektalig kind er gemakkelijker meer talen bij leert. Ook bevordert het de cognitieve ontwikkeling van een kind.

Om de voordelen van meertaligheid zoveel mogelijk te benutten, is het goed om als kinderdagverblijf volgens een taalbeleid te werken.

Omdat kinderen in een tweektalige omgeving moeten leren de talen van elkaar te scheiden, is het belangrijk dat je als pedagogisch medewerker consequent bent in je taalgebruik.

Verder is het belangrijk dat er in de voorschoolse periode veel aandacht is voor de minderheidstaal, in ons geval het Fries. Friestalige kinderen krijgen zo een bredere basis in hun moedertaal, wat later ook weer ten goede komt aan de ontwikkeling van het Nederlands. Nederlandstalige kinderen leren er zo spelerwijs een tweede taal bij.

Bij Berne-opfang It Boefke doen we al veel met taal. Het is dan ook een mooie uitdaging hier nog bewuster mee om te gaan. Als opvang- en instructietaal zal ik zoveel mogelijk het Fries gebruiken. Yvonne Veerman biedt het Nederlands aan. Verder krijgt het Nederlands ook een plek in afgebakende activiteiten zoals tijdens het zingen, taalspelletjes en rollenspellen. Eventuele invalkrachten en stagiaires betrekken we bij het tweektalige aanbod.

Bij het traject krijgen we ondersteuning van het Sintrum Frysktalige Berne-opfang. Onze begeleidster Janny Posthuma komt regelmatig langs met materialen en tips. Ook observeert Janny onze werkwijze en begeleidt ze ons hierbij.

7.7 Verzekeringen

Berne-opfang It Boefke heeft alle relevante verzekeringen afgesloten. Ouders zijn verplicht een AVP (Aansprakelijkheidsverzekering Voor Particulieren) af te sluiten. Als een kind schade veroorzaakt, valt dit onder de AVP van de ouders.

7.8 Tarieven 2023

Berne-opfang It Boefke hanteert in 2023 de volgende tarieven:

Kdv vast €10,40

Kdv flex €11,01

Bso vast €9,52

Bso flex €10,02

